

2017-32-0151-00084

Skrivelse af 6. september 2017 fra Nordjyllands Politi

En ko fandtes ved et økologikontrolbesøg, at være stærkt støttehalt på højre bagben. Udvendig klov var kraftigt beskåret. Det beskårede område var blødt og eftergiveligt. Koen vægrede sig ved berøring af området. Koen havde tillige en voldsom betændelse i huden i og omkring klovspalten. En betændelse som vurderedes at strække sig til det underliggende væv/knogle. Koen var blevet beskåret d. 7. marts, en uge efter kælvning og efterfølgende behandlet og tilset af dyrlæge d. 8., 24. og 25. marts. Koen var opstaldet i en boks med dybstrøelse. Koen blev efter opfordring fra embedsdyrlægen aflivet af besætningsejeren.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Om landbruger X ved at have undladt at tilkalde dyrlæge til koen i forbindelse med skadens opståen og / eller lade dyret gå i flere uger før aflivningen fandt sted, har undladt at behandle dyret omsorgsfuldt samt udsat koen for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentligt ulempe og bekræftende fald.

Svar ad 1:

Følgende fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af 17. maj 2017 vedrørende besøget d. 4. april 2017

”Benet var voldsomt hævet fra klovranden og op til kodeleddet. Hævelsen var fast og hård. Det var tydeligt, at koen ikke har taget støtte på benet i gennem længere tid, da der kunne ses muskelsvind (-atrofi) af benets muskulatur. Koen var opstaldet i en boks med dybstrøelse. ....oplyste, at koen ved malkningen to gange dagligt skulle gå henover betonbelægning og over i malkestalden, der ligger overfor boksen, hvor den var opstaldet. .... Det kunne også ses, at muskulaturen omkring øjnene var spændt, så øjnene virkede opspilede. Dette er tydelige tegn på, at koen havde smerter.

Udvendig klov var kraftigt beskåret, hvilket ifølge.... er et indgreb, der er udført af klovbeskærer ca. 1 uge efter koen havde kælvnet (den 7. marts). Det beskårede område var blødt og eftergiveligt. Koen værgede sig ved berøring af området. ... oplyste, at koen havde haft en klovforbinding påsat.

Koen havde desuden en voldsom betændelse i huden i og omkring klovspalten, som vurderedes at strække sig til det underliggende væv/knogle.

Koen havde været under dyrlægebehandling for klovlidelse den 8. marts, samt den 24. og 25. marts 2017....”.

Af skrivelse af 23. juni 2017 fra sektion for patologi, Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KUSUND fremgår:

”Ved sektion fandtes en fast hævelse af benet fra kronranden til koden, grundet diffus bindevævsindlejring. På den dorsale side (overside) fandtes en ca. 3x2,5 cm stor bindevævsnydannelse proximalt (øverst) i klovspalten. Endvidere fandtes et ca. 4,5x3 cm stort sår i klovspalten. I såret fandtes granulationsvæv, der antog en maksimal tykkelse på ca. 0,5 cm og fra såret var der penetration til begge klovled. Den laterale hovedklovs plantare side (= sålen) fandtes kraftigt beskåret med et ca. 3,5x4,5 cm stort område med blottet læderhud.

Ved inspektion af den sagittalt gennemsnittede mediale (indvendige) hovedklov fandtes en kronisk, nekrotiserende arthritis (ledbetændelse) i klovleddet samt en kronisk, purulent, nekrotiserende osteomyelitis (knoglebetændelse) i den distale del af kronbenet, distale del af klovsenebenet og proximale del af klovbenet. Dertil fandtes sekvestration af knoglevævet (dødt afstødt knoglevæv) i den distale del af kronbenet. Læsionen var omgivet af nydannet bindevæv, der antog en maksimal tykkelse på ca. 10 mm. Sålen på den mediale hovedklov var endvidere løsnet ind til læderhuden. Ved inspektion af den sagittalt gennemsnittede laterale (udvendige) hovedklov fandtes en kronisk, purulent, nekrotiserende osteomyelitis i den proximale del af klovbenet og den distale del af klovsenebenet. Dertil fandtes arthritis i klovleddet med proliferation af synovialmembranen (hinden der beklæder indersiden af leddet) på ca. 2-3 mm.

Konklusion:

De observerede forandringer er forenelige med:

Kronisk sårdannelse i klovspalten med granulationsvævsdannelse.

Blotlægning af læderhuden på den laterale hovedklovs plantare side.

Kronisk, purulent, nekrotiserende osteomyelitis i begge hovedkloves klovben og klovseneben samt i den mediale hovedklovs kronben med sekvestration.

Kronisk, nekrotiserende arthritis i den mediale hovedklovs klovled og kronisk, proliferativ arthritis i den laterale hovedklovs klovled.

Løsning af sålen på den mediale hovedklov.

Det vurderes at alle forandringerne har en alder på flere uger.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koens situation for længst burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den eller alternativt tilkalde en dyrlæge til en fornyet vurdering, da den tidligere gennemførte klovbeskæring og senere medicinske behandling ikke havde den ønskede effekt.

Rådet finder, at koen i besætningen har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet finder, at koen herved været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Om landbruger X derved har udsat koen for uforsvarlig eller grov uforsvarlig behandling, eventuelt mishandling.

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Om klovbeskæreren har påført koen unødigt smerte og lidelse ved at foretage beskæringen som beskrevet, og i bekræftende fald om klovbeskæreren derved har udsat koen for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling.

Svar ad 3:

Rådet kan ikke på baggrund af de foreliggende oplysninger fra sagsakterne vurdere, om mulighederne for at gennemføre en dyreværns-mæssig forsvarlig korrigerende beskæring af højre bagklov har været til stede d. 14. marts (en uge efter kælvningen).

Spørgsmål 4:

Vurderer rådet om klovbeskæreren indgreb, kan karakteriseres som et operativt indgreb der er forbeholdt dyrlæger.

Svar ad 4:

Rådet kan ikke ud fra det forelagte vurdere, hvorvidt det har karakter af et operativt indgreb, da det er uvist hvordan klovområdet beskaffenhed var før klovbeskæreren indgreb.

Spørgsmål 5:

Om de to dyrlæger efter at have tilset koen den 24. og 25. marts 2017 efter rådets vurdering burde have ladet dyret aflive eller alternativt fulgt op på hvorvidt koen var bedret efter behandlingen.

Svar ad 5:

Rådet kan ikke på baggrund af de foreliggende oplysninger fra sagsakterne afgøre, om dyrlægerne d. 24. og 25. marts blot 10 dage efter klovbeskæringen var foretaget, på et klinisk grundlag har haft mulighed for at erklære koen kronisk og uhelbredelig syg.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt styrelsen anledning til bemærkninger.

Svar ad 6:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 24.000 kr., jf. Dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, jf. § 28, stk. 2 og stk. 7 og overtrædelse af artikel 11, stk. 2 i kommissionens forordning (EF) nr. 889/2008 af 5. september 2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter, for så vidt angår økologisk produktion, mærkning og kontrol, med senere ændringer, artikel 14, stk. 1, litra b, nr. ii, i Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (I OF) nr. 2092/91, med senere ændringer, jf. § 24, stk. 2. i

lovbekendtgørelse nr. 21 af 4. januar 2017 af økologiloven og § 93, stk. 1, nr. 2. i bekendtgørelse nr. 194 af 24. februar 2017 om økologisk jordbrugsproduktion m.v.